

เอกสารประกอบการบรรยายแบบพาคิดพาทำ

สอนอย่างไรให้เด็ก คิดแบบระเบิดจากข้างใน

- ✦ สอนอย่างไรให้ผู้เรียนบรรลุมาตรฐาน/ตัวชี้วัด
- ✦ สอนอย่างไรให้ผู้เรียนคิดเป็น ทำเป็น แก้ปัญหาเป็น
- ✦ เป็นกระบวนการเชิงระบบจากมาตรฐานการเรียนรู้สู่ห้องเรียน

กรรชิต มนูญผล

สอนอย่างไรให้เด็ก คิดแบบระเบิดจากข้างใน

ครรชิต มนูญผล

ศึกษานิเทศก์เชี่ยวชาญ

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครศรีธรรมราช เขต 1

Kanchit_mn@hotmail.com

คำนำ

เอกสารประกอบการบรรยาย “แบบพาทำ” ฉบับนี้จัดทำขึ้นเพื่อประกอบการอบรมเชิงปฏิบัติการ เพื่อพัฒนาการจัดการเรียนรู้ของครูผู้สอนในการจัดการเรียนการสอนให้ผู้เรียนเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ มีการพัฒนาทั้งด้านสติปัญญา ด้านเจตคติและด้านทักษะกระบวนการไปพร้อมกันไม่แยกส่วน ให้ผู้เรียนบรรลุมาตรฐาน ตัวชี้วัดและคุณลักษณะอันพึงประสงค์ ตามที่หลักสูตรต้องการ

เอกสารฉบับนี้จึงออกแบบในลักษณะ “แบบพาทำ” เพื่อให้ครูผู้สอนทุกคนสามารถออกแบบการจัดการเรียนรู้ได้เป็นระบบ เป็นขั้นตอนที่ถูกต้องตามหลักวิชาการ โดยมีการออกแบบขั้นตอนที่ครูผู้สอนสามารถนำวิธีการและกิจกรรมดังกล่าวไปประยุกต์ในห้องเรียนได้อย่างเหมาะสมกับตนเอง

ขอขอบคุณผู้เขียนตำรา นักวิชาการทุกท่าน ผู้บังคับบัญชาทุกระดับ เพื่อนศึกษานิเทศก์ทุกคน รวมทั้งเพื่อนครูผู้สอนในทุกพื้นที่ที่ให้ความร่วมมือ และข้อเสนอ รวมทั้งสะท้อนคิดเกี่ยวกับการนำไปใช้จนประสบความสำเร็จ

กรรชิต มนูญผล

สารบัญ

	เรื่อง	หน้า
กิจกรรมที่ 1	วิเคราะห์ปัญหาและสาเหตุ	5
กิจกรรมที่ 2	รู้จักพฤติกรรมมนุษย์	6
กิจกรรมที่ 3	วิเคราะห์มาตรฐาน ตัวชี้วัด	10
กิจกรรมที่ 4	วิเคราะห์ความสามารถด้านการคิดจากชิ้นงาน	12
หลักการระเบิดจากข้างใน		13
กิจกรรมที่ 5	กิจกรรมการคิดแบบระเบิดจากข้างในมี 3 ชั้น	16
กิจกรรมที่ 6	ศึกษาการคิดแบบระเบิดจากข้างใน	17
กิจกรรมที่ 7	การคิดแบบระเบิดจากข้างใน (ขั้นรับรู้)	20
กิจกรรมที่ 8	การคิดแบบระเบิดจากข้างใน (ขั้นเชื่อมโยง)	21
กิจกรรมที่ 9	การคิดแบบระเบิดจากข้างใน (ขั้นเชื่อมโยง)	22
กิจกรรมที่ 10	การคิดแบบระเบิดจากข้างใน (ขั้นเชื่อมโยง)	23
กิจกรรมที่ 11	การคิดแบบระเบิดจากข้างใน (ขั้นเชื่อมโยง)	24
กิจกรรมที่ 12	การคิดแบบระเบิดจากข้างใน (ขั้นประยุกต์ใช้)	25
กิจกรรมที่ 13	การคิดแบบระเบิดจากข้างใน (ขั้นรับรู้)	28
กิจกรรมที่ 14	การคิดแบบระเบิดจากข้างใน (ขั้นเชื่อมโยง)	29
กิจกรรมที่ 15	การคิดแบบระเบิดจากข้างใน (ขั้นเชื่อมโยง)	30
กิจกรรมที่ 16	การคิดแบบระเบิดจากข้างใน (ขั้นเชื่อมโยง)	31
กิจกรรมที่ 17	การคิดแบบระเบิดจากข้างใน (ขั้นประยุกต์ใช้)	32
กิจกรรมที่ 18	การคิดแบบระเบิดจากข้างใน (ขั้นรับรู้)	33
กิจกรรมที่ 19	การคิดแบบระเบิดจากข้างใน (ขั้นรับรู้)	34
กิจกรรมที่ 20	การคิดแบบระเบิดจากข้างใน (ขั้นรับรู้)	34
กิจกรรมที่ 21	การคิดแบบระเบิดจากข้างใน (ขั้นเชื่อมโยง)	34
กิจกรรมที่ 22	การคิดแบบระเบิดจากข้างใน (ขั้นเชื่อมโยง)	35
กิจกรรมที่ 23	การคิดแบบระเบิดจากข้างใน (ขั้นเชื่อมโยง)	35
กิจกรรมที่ 24	การคิดแบบระเบิดจากข้างใน (ขั้นเชื่อมโยง)	35
กิจกรรมที่ 25	การคิดแบบระเบิดจากข้างใน (ขั้นเชื่อมโยง)	35
กิจกรรมที่ 26	การคิดแบบระเบิดจากข้างใน (ขั้นเชื่อมโยง)	37

สารบัญ (ต่อ)

	เรื่อง	หน้า
กิจกรรมที่ 27	การคิดแบบระเบิดจากข้างใน (ขั้นเชื่อมโยง)	37
กิจกรรมที่ 28	การคิดแบบระเบิดจากข้างใน (ขั้นเชื่อมโยง)	37
กิจกรรมที่ 29	การคิดแบบระเบิดจากข้างใน (ขั้นเชื่อมโยง)	37
กิจกรรมที่ 30	การคิดแบบระเบิดจากข้างใน (ขั้นรับรู้)	38
กิจกรรมที่ 31	การคิดแบบระเบิดจากข้างใน (ขั้นเชื่อมโยง)	38
กิจกรรมที่ 32	การคิดแบบระเบิดจากข้างใน (ขั้นประยุกต์ใช้)	40
กิจกรรมที่ 33	การคิดแบบระเบิดจากข้างใน (ขั้นรับรู้)	41
กิจกรรมที่ 34	การคิดแบบระเบิดจากข้างใน (ขั้นเชื่อมโยง)	42

กิจกรรมที่ 1

วิเคราะห์ปัญหาและสาเหตุ

ผลการประเมินผู้เรียน

ด้านความรู้	ด้านเจตคติ	ด้านทักษะ
1. ผู้เรียนร้อยละ 82 ไม่ผ่านการประเมินด้านความสามารถในการคิดวิเคราะห์ คิดสังเคราะห์	1. ขาดความรับผิดชอบ ไม่มีระเบียบวินัย	1. อ่านหนังสือไม่ออก เขียนไม่ได้
2. ทำได้เฉพาะความจำ คิดตามแบบตามตัวอย่าง คิดวิเคราะห์หลากหลายไม่ได้ เชื่อมโยงชีวิตจริงไม่ได้	2. ไม่มีความพอเพียง 3. ไม่มีความมุ่งมั่น 4. ไม่ใฝ่เรียนรู้	2. ไม่มีทักษะที่จำเป็นซึ่งเป็นเครื่องมือในการเรียนรู้

.....

.....

.....

.....

ด้านพุทธิพิสัย

ระดับ	พฤติกรรม
ขั้นที่ 1 จำได้	บรรยาย บอก ให้รายการ ให้หัวข้อ จัดเข้าพวก ให้คำจำกัดความ จับคู่ ติดป้าย ระบุชื่อ ท่องจำ เรียงลำดับ เลือกระลึกได้
ขั้นที่ 2 เข้าใจ	เปลี่ยนรูป ขยายความ จัดเรื่องใหม่ ตีความ อธิบาย รายงาน พิสูจน์ ยกตัวอย่าง เรียบเรียงใหม่ อภิปราย ย่อความ
ขั้นที่ 3 นำไปใช้	เลือก ประยุกต์ใช้ สาธิต ทำนาย ใช้เครื่องมือ แต่งเรื่อง แสดงภาพ ปฏิบัติการจัดการ วางโครงการ ผลิต คำนวณ แก้ปัญหา ปรับปรุง
ขั้นที่ 4 วิเคราะห์	วิจารณ์ วิเคราะห์ คัดเลือก อ้างอิง คำนวณ ทำแผนผัง แยกประเภท เปรียบเทียบ บอกความแตกต่าง ตั้งคำถาม ตรวจสอบ ประดิษฐ์ ทดลอง
ขั้นที่ 5 ประเมิน	พิสูจน์ ทำนาย อ้างอิงได้ อนุมานได้ จัดเข้าพวก รวบรวม สะสม ประกอบ สร้าง สร้างสรรค์ ออกแบบ เขียน จัดการ จัดเข้ากลุ่ม วางแผน ต่อเติม
ขั้นที่ 6 สังสรรค์	ประเมินค่า อ้างเหตุผล ประเมินผล ให้ความสำคัญ เลือก ตัดสิน ทำนาย ตรวจสอบได้ ควบคุมตัวแปร ปฏิเสธได้ โต้แย้ง ประเมินค่า ถามได้

ด้านจิตพิสัย

ระดับ	พฤติกรรม
<p>ขั้นที่ 1</p> <p>ยินดีรับ</p>	<p>ยอมรับ รับฟัง</p> <p>(ต้องบังคับจากภายนอก บังคับตนเองไม่ได้)</p>
<p>ขั้นที่ 2</p> <p>ยินดีตอบสนอง</p>	<p>ยินยอม ทำตาม เห็นด้วย ชักชวน แนะนำ อาสา อภิปราย ฝึกหัด สรรเสริญ</p> <p>เล่น กล่าวส่งเสริม ตัดสินใจ</p>
<p>ขั้นที่ 3</p> <p>ให้ความสำคัญ</p>	<p>นำไปใช้ เกิดความรับผิดชอบ ประพฤติตาม ปฏิบัติตาม รับมอบหมาย ริเริ่ม</p> <p>แสดง พฤติกรรมโน้มเอียงไปในทางที่ชอบ เลือกแสวงหา ชื่นชม</p>
<p>ขั้นที่ 4</p> <p>จัดระบบ</p>	<p>จัดเข้าระบบ จัดลำดับ ปรับให้เหมาะสม จัดกลุ่ม จัดตำแหน่ง จัดเตรียม</p> <p>จำแนก ผสมผสาน แสดงให้เห็น</p>
<p>ขั้นที่ 5</p> <p>สร้างนิสัย</p>	<p>แสดงออก ร่วมมือ สนับสนุน ต่อต้าน เสียสละ ปกป้อง อุทิศ ชักชวน</p> <p>ส่งเสริม ทำงานร่วมกัน</p>

.....

.....

.....

.....

.....

.....

ด้านทักษะพิสัย

ระดับ	พฤติกรรม
ขั้นที่ 1 ทำตามแบบ	ทำตามแบบ ฟัง เห็น ตรวจสอบ แสดงอาการ ได้ยิน (ทำตามแบบทีละขั้น)
ขั้นที่ 2 คัดแปลงแบบ	ตั้งท่า วางมือ ตั้งตัว นั่ง ยืน เข้าประจำที่
ขั้นที่ 3 ออกแบบทำคล่อง	ออกท่าทาง เลียนแบบ พยายามทำ
ขั้นที่ 4 ทำเป็นธรรมชาติ	ทำได้เอง ควบคุมทำได้เสร็จด้วยตนเอง สาธิต ทดลอง ปฏิบัติ ประดิษฐ์ ประกอบ
ขั้นที่ 5 ทำเพื่อส่วนรวม	ทำด้วยความกระตือรือร้นว่องไว ทำเพื่อประโยชน์ส่วนรวม สาธารณะ

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

กิจกรรมที่ 3

วิเคราะห์มาตรฐาน ตัวชี้วัด

ที่	ตัวชี้วัด	พฤติกรรมและระดับ		
		K	A	P
1	อ่านออกเสียงทร้อยแก้วและบทร้อยกรองได้ถูกต้อง	4	-	3
2	ลำดับเหตุการณ์และคาดคะเนเหตุการณ์จากเรื่องที้อ่านโดยระบุเหตุผลประกอบ	4	-	-
3	แยกข้อเท็จจริงและข้อคิดเห็นจากเรื่องที้อ่าน	4	-	-
4	อ่านหนังสือตามความสนใจอย่างสม่ำเสมอและนำเสนอเรื่องที้อ่าน	4	3	4
5	เล่าเรื่องย่อจากเรื่องที้อ่าน	4	-	3
6	คาดคะเนเหตุการณ์ จากเรื่องที้อ่าน	5		
7	อธิบายความหมายของคำ ประโยค และสำนวนจากเรื่องที้อ่าน	2		
8	บอกความหมาย ของเครื่องหมายหรือสัญลักษณ์สำคัญที่มักพบเห็นในชีวิตประจำวัน	3		
9	สรุปความรู้และข้อคิดจากเรื่องที้อ่านเพื่อนำไปใช้ในชีวิตประจำวัน	4		
10	อ่านหนังสือที่มีคุณค่าตามความสนใจอย่างสม่ำเสมอและแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับเรื่องที้อ่าน	4		
11	เขียนเรื่องสั้นๆ ตามจินตนาการ	5		4
12	คาดคะเนเหตุการณ์ จากเรื่องที้อ่าน			
13	อธิบายความหมายของคำ ประโยค และสำนวนจากเรื่องที้อ่าน			
14	บอกความหมาย ของเครื่องหมายหรือสัญลักษณ์สำคัญที่มักพบเห็นในชีวิตประจำวัน			

ที่	ตัวชี้วัด	พฤติกรรมและระดับ		
		K	A	P
15	สรุปความรู้และข้อคิดจากเรื่องที้อ่านเพื่อนำไปใช้ใน ชีวิตประจำวัน			
16	อ่านหนังสือที่มีคุณค่าตามความสนใจอย่างสม่ำเสมอและแสดง ความคิดเห็นเกี่ยวกับเรื่องที้อ่าน			
17	เขียนเรื่องสั้นๆ ตามจินตนาการ			
18	เขียนเรื่องสั้นๆ เกี่ยวกับประสบการณ์			
19	เขียนบรรยายเกี่ยวกับสิ่งใดสิ่งหนึ่งได้อย่างชัดเจน			
20	เขียนสื่อสารโดยใช้คำได้ถูกต้อง ชัดเจน และเหมาะสม			
21	เขียนเรื่องตามจินตนาการและสร้างสรรค์			
22	เล่ารายละเอียดเกี่ยวกับเรื่องที่ฟังและดูทั้งที่เป็นความรู้และความ บันเทิง			
23	จำแนกข้อเท็จจริงและข้อคิดเห็นจากเรื่องที่ฟังและดู			
24	ตั้งคำถามและตอบคำถามเชิงเหตุผลจากเรื่องที่ฟังและดู			
25	วิเคราะห์ความน่าเชื่อถือจากการฟังและดูสื่อโฆษณาอย่างมี เหตุผล			
26	พูดรายงานเรื่องหรือประเด็นที่ศึกษาค้นคว้าจากการฟังการดู และการสนทนา			
27	พูดโน้มน้าวอย่างมีเหตุผล และน่าเชื่อถือ			
28	เลือกใช้ภาษาไทยมาตรฐานและภาษาถิ่นได้เหมาะสมกับ กาลเทศะ			

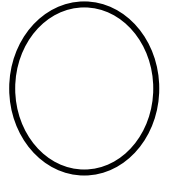
กิจกรรมที่ 4

วิเคราะห์ความสามารถด้านการคิดจากชิ้นงาน

(ดูภาพจาก power point)

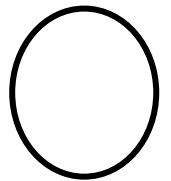
ชั้นที่ 1
ครูอ่านนิทานอีสปให้ฟังแล้วนักเรียน
วาดภาพ

เด็กใช้สมองชั้นไหนคิด
ตอบ.....
.....
.....
.....

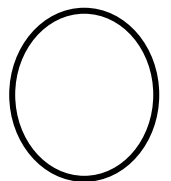
ชั้นที่ 2
ครูให้เด็กระบายสีภาพและเขียน
บรรยายภาพ

เด็กใช้สมองชั้นไหนคิด
ตอบ.....
.....
.....
.....

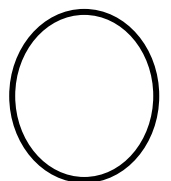
ชั้นที่ 3
ครูให้นักเรียนดูวิดีโอเรื่องป๊อบอาย
แล้วทำแผนที่ความคิด

เด็กใช้สมองชั้นไหนคิด
ตอบ.....
.....
.....
.....

ชั้นที่ 4
ครูให้นักเรียนทำแผนที่ความคิด

เด็กใช้สมองชั้นไหนคิด
ตอบ.....
.....
.....
.....

หลักการระเบิดจากข้างใน

หลักการทรงงานตามปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวมีนับเป็นแนวทางสำคัญในการพัฒนานิสัยกรทำงานของนักเรียน โดยเริ่มที่ต้นที่ตัวนักเรียน ให้ความสำคัญของความเป็นตัวตน ภูมิสังคมส่วนตน ธรรมชาติส่วนตน พัฒนาทีละเรื่องทีละจุด ส่งเสริมการวิเคราะห์หิวภัยตัวตน ตลอดเวลา ส่งเสริมพัฒนาให้เกิดความเข้มแข็งในความคิดที่เกิดจากการกระทำ สิ่งเหล่านี้นับว่าเป็นหัวใจของการพัฒนานิสัยกรทำงาน ซึ่งไม่มีรูปแบบตายตัว เปิดโอกาสให้ผู้เรียนใช้ทักษะ วิธีการตามความสนใจของตนเอง จนกลายเป็นนิสัยกรทำงานของตนเองอย่างแท้จริง

จุดเน้นที่ 1 : การปลุกจิตสำนึกในการทำงาน กล่าวคือ การจัดการหรือเพาะบ่ม เพื่อให้ นักเรียนเกิดความคิดขึ้นมา ทีละเล็กทีละน้อยทั้งโดยรู้ตัวและไม่รู้ตัว ทั้งบังคับหรือไม่ โดยใช้หลากหลายแนวทาง ให้เกิดแรงขับเคลื่อนจากภายในมากกว่าภายนอก เน้นตามบริบทของตัวตน จนกระทั่งลงกระทำโดยปราศจากเงื่อนไขใดๆ

จุดเน้นที่ 2 : เน้นการพึ่งตนเองในการทำงาน กล่าวคือ ไม่ต้องการบังคับเกี่ยวข้องใดๆ จนเป็นภาระแก่ผู้อื่นตลอดเวลา ซึ่งนักเรียนสามารถเลือกแนวทางการปฏิบัติที่เหมาะสม แล้วลงมือปฏิบัติ ปรับปรุง พิจารณาผลการปฏิบัติ รวมทั้งชื่นชม เกิดความภาคภูมิใจได้ด้วยตนเอง

จุดเน้นที่ 3 : คำนึงถึงภูมิสังคมในการอ่านของตนเอง

กล่าวคือ ในการวางแผนการปฏิบัติ พัฒนาการทำงาน วิธีการ รวมทั้งสื่อต่างๆ ที่นำมาใช้ ต้องเกิดจากความคิดของนักเรียน มีความเหมาะสมกับสภาพ บริบทของตนเอง ควรคำนึงถึงสภาพความเป็นอยู่ ชีวิตจริง สังคมจริงเป็นสำคัญ ไม่นำวิธีการจากสังคมที่แตกต่างมาใช้จนนักเรียนเกิดความรู้สึกเหลื่อมล้ำ

จุดเน้นที่ 4 : ทำตามลำดับขั้นตอน หมายถึง เมื่อวางแผนการปฏิบัติของตนเองแล้ว ก็ดำเนินการตามกิจกรรมที่ตนเองกำหนดไว้ตามลำดับ

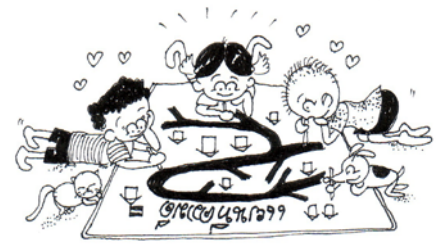
จุดเน้นที่ 5 : ประหยัด เรียบง่าย หมายถึง วิธีการ ขั้นตอน รวมทั้งสื่ออุปกรณ์ใดที่นำมาใช้ ต้องเน้นถึงความเรียบง่าย ประหยัดค่าใช้จ่าย ไม่ควรใช้งบประมาณมหาศาล หรือกระทำโดยคิดยึดกับงบประมาณเท่านั้น

จุดเน้นที่ 6 : บริการจุดเดียว หมายถึง การปฏิบัติที่เน้นการให้บริการด้านต่างๆ โดยมีจุดบริการหรือศูนย์อำนวยความสะดวกในทุกเรื่องรวมศูนย์เป็นหนึ่งเดียว ไม่ต้องแยกแยะหลากหลายจุดจนเกิดความสับสนหรือยุ่งยากต่อการบริการ

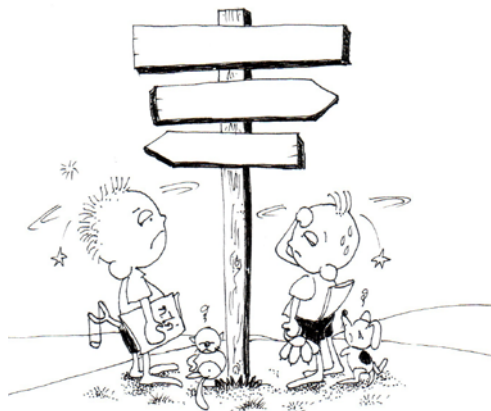

จุดเน้นที่ 7 : มุ่งประโยชน์ของคนส่วนใหญ่ หมายถึง กิจกรรมพัฒนานิสัยรักการอ่านซึ่งจัดขึ้น ควรเน้นผลที่เกิดขึ้นกับนักเรียนโดยส่วนรวม ไม่เน้นเฉพาะกลุ่มเฉพาะคน

จุดเน้นที่ 8 : แก้ปัญหาจากจุดเล็ก หมายถึง ในการวางแผนการปฏิบัติงานของนักเรียน เริ่มจากจุดเล็กวิเคราะห์ วิจัยหารูปแบบที่เหมาะสมตลอดเวลา ควรมีการศึกษาสภาพปัญหาการอ่านของนักเรียนรายบุคคล แล้ววางแผนการแก้ไขหรือพัฒนาที่จุดที่ละคน ไม่ควรใช้วิธีการเดียวกันกับนักเรียนทุกคน

จุดเน้นที่ 9 : ใช้ธรรมชาติช่วยธรรมชาติ หมายถึง กิจกรรมที่นำมาพัฒนางานของนักเรียนควรคำนึงถึงธรรมชาติด้านบุคคล ธรรมชาติรอบตัว ความต้องการ ความสามารถ ความสนใจ ฯลฯ แล้วนำธรรมชาติต่างๆ เหล่านั้นมาพัฒนางานให้เหมาะสมต่อไป

จุดเน้นที่ 10 : ไม่ติดตำรา หมายถึง ในการดำเนินกิจกรรมนิสักรักการอ่าน ควรมีแนวคิดเป็นของตนเอง อาจจะประยุกต์แนวคิด ที่เหมาะสมมาใช้แต่ไม่ควรนำมาใช้โดย ไม่คำนึงถึงความเหมาะสมใดๆ เพราะวิธีการหรือกิจกรรมต่างๆ จะให้เกิดผลดีตามที่คาดหวัง ย่อมต้องอาศัยปัจจัยสนับสนุนเฉพาะที่สมควรเท่านั้น เพราะถ้าไม่เป็นเช่นนั้น นอกจากจะไม่ได้ผลแล้ว ยังเป็นการสิ้นเปลืองงบประมาณและเวลาอีกด้วย

จุดเน้นที่ 11 : เน้นการมีส่วนร่วม หมายถึง การพัฒนางานของนักเรียนนี้ เน้นการมีส่วนร่วมของนักเรียนตั้งแต่เริ่มต้น เริ่มคิด วางแผน พัฒนาปรับปรุงด้วยตนเอง ไม่ต้องบังคับเกี่ยวข้อง เป็นภาระแก่ผู้อื่น

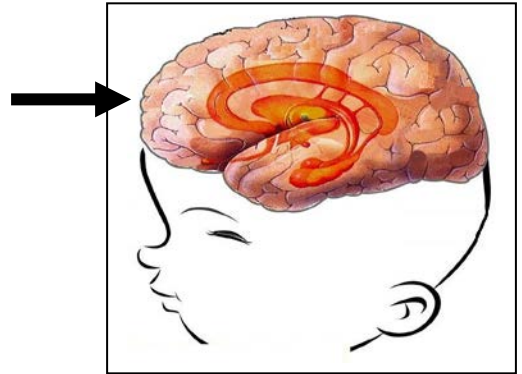
จุดเน้นที่ 12 : ให้รู้ให้รัก ให้สามัคคี หมายถึง เน้นกิจกรรมที่สร้างให้นักเรียนมีความรู้ในการพัฒนาตนเอง เกิดความรักในงานที่ทำ ความรักในเพื่อนร่วมงาน และเป็นความสามัคคีในหมู่คณะในที่สุด

กิจกรรมที่ 5

กิจกรรมการคิดแบบระเบิดจากข้างในมี 3 ชั้น

1.ชั้นรับรู้

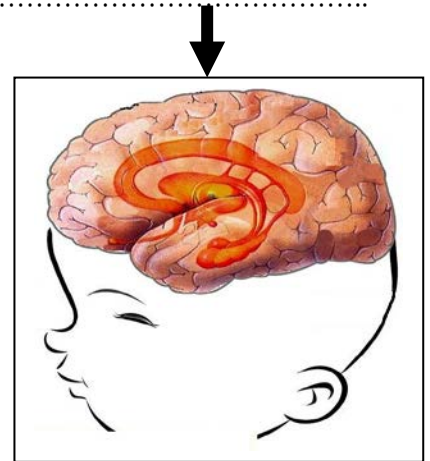
เป็นกระบวนการบันทึกข้อมูล เหตุการณ์ เรื่องราว
ที่ได้รับทางประสาทสัมผัสต่างๆ ไว้ในสมอง ขึ้นอยู่กับวุฒิภาวะ
และความพร้อม **เพื่อ เลือกข้อมูลที่สำคัญได้**

.....
.....

2.ชั้นเชื่อมโยง

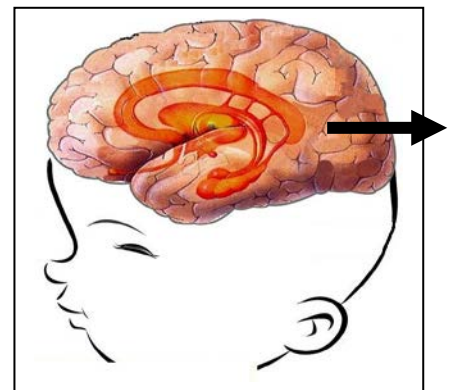
เป็นกระบวนการจัดกระทำข้อมูลที่ได้รับเพื่อหาทางแก้ปัญหา
เชื่อมโยง หาความสัมพันธ์ จัดหมวดหมู่ ความเป็นเหตุเป็นผล
ในหลากหลายรูปแบบ (คิดเป็น)

.....
.....

3.ชั้นประยุกต์ใช้

เป็นขั้นตอนต่อจากการคิดเป็น คิดแล้วนำไปใช้ในชีวิตจริงได้
เชื่อมโยงกับชีวิตจริงได้ ลงมือปฏิบัติในชีวิตจริงได้ (ไม่ใช่เพียงแค่พูด)
อย่างเดียว

.....
.....

กิจกรรมที่ 6

ศึกษาการคิดแบบระเบิดจากข้างใน

1. ขั้นรับรู้ : เป็นกระบวนการบันทึกข้อมูล เหตุการณ์ เรื่องราว ที่ได้รับทางประสาทสัมผัสต่างๆ ไว้ในสมอง ขึ้นอยู่กับบุคลิกภาพและความพร้อม **เพื่อ เลือกข้อมูลที่สำคัญได้**

เป้าหมาย :

1. กำหนดประเด็นในการรวบรวมข้อมูล (Focusing Skills)
2. กำหนดเป้าหมาย (Goal Setting)
3. สังเกตด้วยประสาทสัมผัส (Observing)
4. รวบรวมข้อมูลจากการสังเกต (Collecting)
5. เลือกข้อมูลมาใช้ (Selecting)
6. บันทึกข้อมูล (Encoding & Recording)
7. ดึงข้อมูลเดิมมาใช้และย่อความ (Retrieving & Summarising)

ลักษณะสื่อ/แหล่งเรียนรู้ :

1. กระตุ้นจินตนาการ
2. ทำท่ายืดเหยียด
3. บรรยากาศเชิงบวก
4. เนื้อหาน่าสนใจ
5. เชื่อมโยง ใกล้เคียงประสบการณ์ผู้เรียน
6. ภาษางดงาม เข้าใจง่าย
7. ภาพประกอบกระตุ้นความสนใจ
8. เทคนิคการนำเสนอหลากหลาย

2. ขั้นเชื่อมโยง : เป็นกระบวนการจัดกระทำข้อมูลที่ได้รับเพื่อหาทางแก้ปัญหา

เป้าหมาย :

1. จำแนก (discriminating)
2. เปรียบเทียบ (comparing)
3. จัดกลุ่ม (classifying)

- 4.จัดลำดับ (sequencing)
- 5.สรุปเชื่อมโยง (connecting)
- 6.ไตร่ตรองด้วยเหตุผล (reasoning)
- 7.วิจารณ์ (criticizing)
- 8.ตรวจสอบ (verifying)

กิจกรรมสำคัญ :

- 1.ระดมความคิด ข้อมูล ประสบการณ์เกี่ยวกับเรื่องราวที่กำหนด
- 2.แบ่งกลุ่มคละความสามารถ กำหนดภาระงาน บทบาทในกลุ่มให้ชัดเจน
- 3.ลำดับเรื่องราว
- 4.แสดงขั้นตอน (เห็นความสัมพันธ์ เชื่อมโยง พลวัตร กระบวนการ การเปลี่ยนแปลง ฯลฯ)
- 5.เปรียบเทียบความแตกต่าง ความเหมือนของเรื่องราว (เห็นความเหมือน ความแตกต่าง เหตุผล ฯลฯ)
- 6.จัดกลุ่มข้อมูล จัดหมวดหมู่ ผลการกระทำที่ผ่านมา (เกิดการคิดใคร่ครวญ ความสัมพันธ์ของการกระทำ และผลลัพธ์)
- 7.เปรียบเทียบเรื่องราวหลายเหตุการณ์ ความสัมพันธ์ ลักษณะของเหตุการณ์
- 8.สรุปปัญหาและสาเหตุ อิทธิพล (คิดเป็นระบบ เป็นเหตุเป็นผล หลักการ)

3. ขั้นประยุกต์ใช้ : เป็นการแสดงออกด้วยวิธีการต่างๆ ที่เห็นว่าดีที่สุดที่ทำให้ปัญหาหมดไป

เป้าหมาย :

- 1.ประเมินทางเลือก (alternative assessment)
- 2.เลือกทางเลือก (Selecting alternatives)
- 3.ใช้ความรู้สร้างสรรค์ (creative)
- 4.ขยายความรู้ให้รู้จริงมากขึ้น (expanding scenario)
- 5.การวิเคราะห์ (analysis)
- 6.การสังเคราะห์ (synthesis)
- 7.การตัดสินใจ (decision making)
- 8.การนำความรู้ไปปรับใช้ (transferring)
- 9.การแก้ปัญหา (problem solving)
- 10.การคิดวิเคราะห์วิจารณ์ (critical thinking)
- 11.การคิดสร้างสรรค์ (creative thinking)

กิจกรรมสำคัญ :

- 1.วางแผนการศึกษาค้นคว้า
- 2.วางแผนการทดลอง
- 3.วางแผนการแก้ปัญหา
- 4.สำรวจตรวจสอบ สถานที่ เรื่องราว
- 5.ค้นคว้าหาความรู้ใหม่
- 6.ประยุกต์ใช้ในสถานการณ์ใหม่
- 7.แก้ไขปัญหาอย่างสร้างสรรค์ ถูกต้อง เหมาะสม
- 8.ศึกษาเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง
- 9.ค้นหาคำถามใหม่ที่เหมาะสม
- 10.เขียนเป็นเรื่องราวตามลำดับอย่างสร้างสรรค์

กิจกรรมที่ 8

การคิดแบบระเบิดจากข้างใน(ขั้นเชื่อมโยง)

จุดประสงค์การเรียนรู้ เรียงลำดับข้อมูลเกี่ยวกับเรื่องราวที่สำคัญจากการอ่าน ฟัง สังเกตได้
คำชี้แจง ให้ท่านอ่าน ฟัง สังเกต เรื่องราวแล้วเรียงลำดับข้อมูลที่ได้รับรู้

เรียงลำดับชื่อดอกไม้ตามลำดับตัวอักษรไทย

ชื่อดอกไม้ 1	→	ชื่อดอกไม้ 2	→	ชื่อดอกไม้ 3
ชื่อดอกไม้ 4	→	ชื่อดอกไม้ 5	→	ชื่อดอกไม้ 6
ชื่อดอกไม้ 7	→	ชื่อดอกไม้ 8	→	ชื่อดอกไม้ 9
ชื่อดอกไม้ 10	→	ชื่อดอกไม้ 11	→	ชื่อดอกไม้ 12

กิจกรรมที่ 9

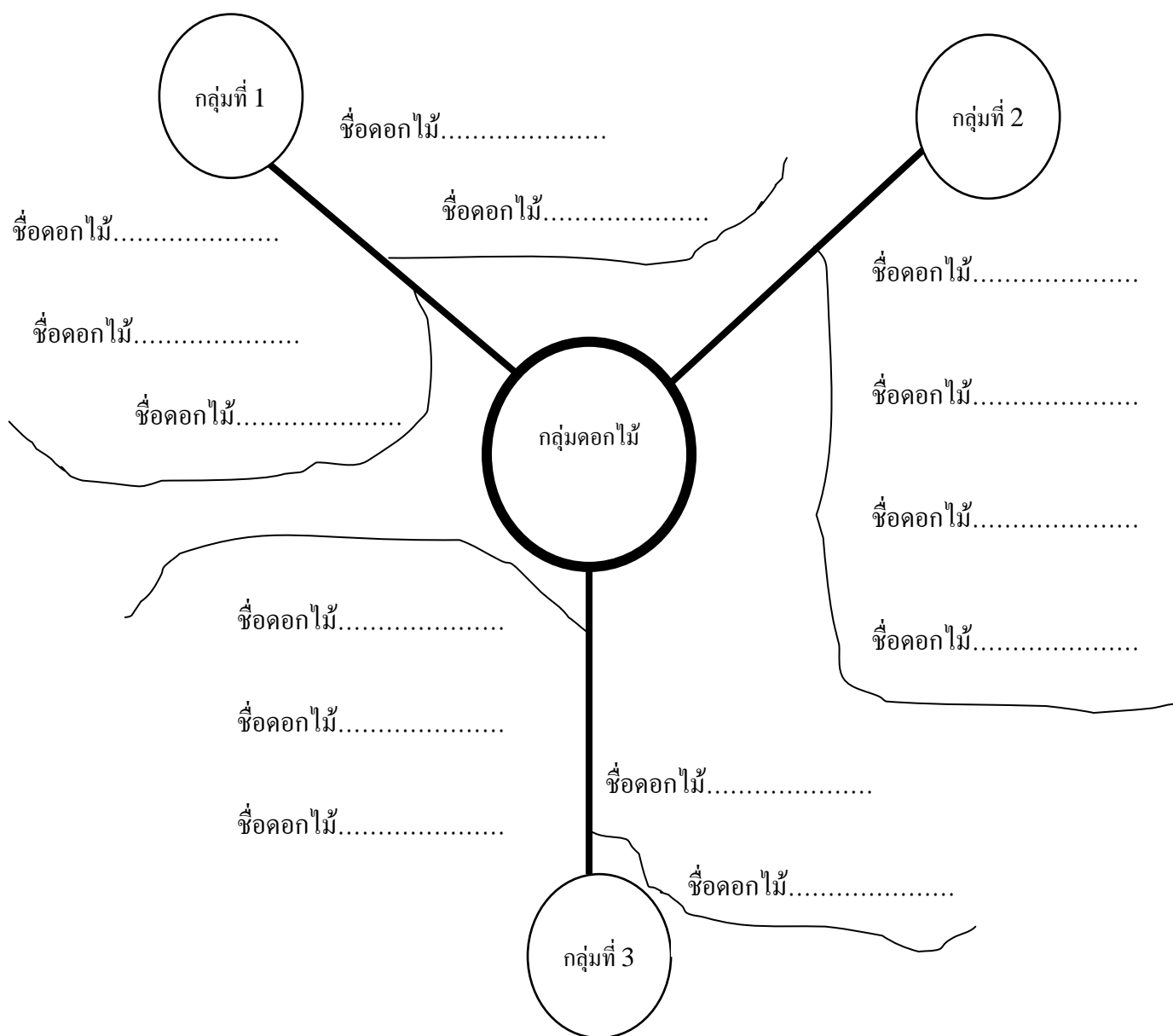
การคิดแบบระเบิดจากข้างใน (ขั้นเชื่อมโยง)

จุดประสงค์การเรียนรู้ รวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับเรื่องราวที่สำคัญจากการอ่าน ฟัง สังกัดได้

คำชี้แจง ให้ท่านอ่าน ฟัง สังกัด เรื่องราวแล้วจัดกลุ่มข้อมูลที่รับรู้ให้มากที่สุด

จัดกลุ่มชื่อดอกไม้ตามความคิดตนเอง

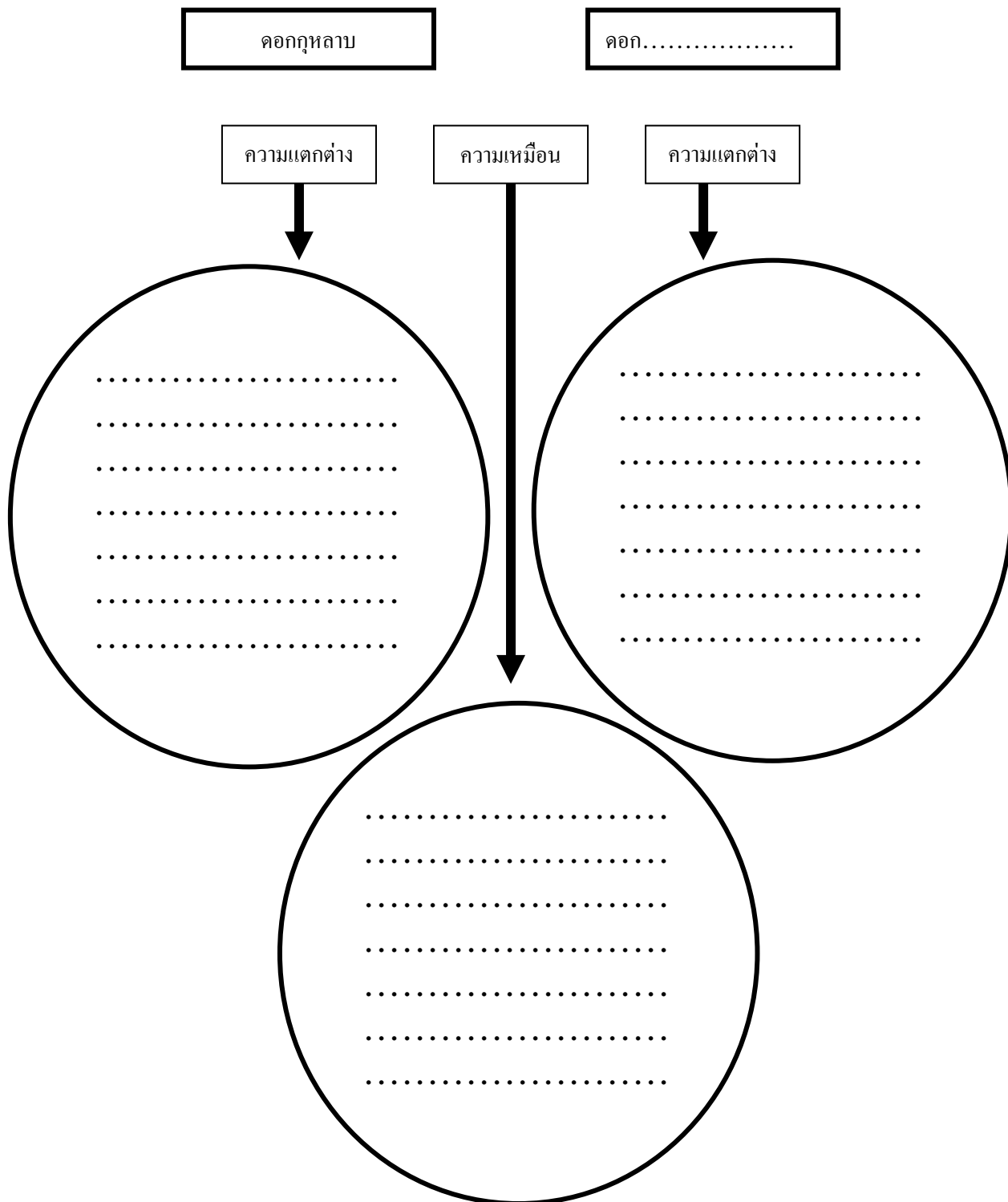
ระบุเกณฑ์ด้วยตนเอง (กลุ่มละ 1 เกณฑ์)

กิจกรรมที่ 10

การคิดแบบระเบิดจากข้างใน(ขั้นเชื่อมโยง)

จุดประสงค์การเรียนรู้ เปรียบเทียบข้อมูลเกี่ยวกับเรื่องราวที่สำคัญจากการอ่าน ฟัง สังเกตได้
คำชี้แจง ให้ท่านระบุความแตกต่างในทุกองค์ประกอบระหว่างดอกกุหลาบกับดอกไม้อื่น 1 ชนิด
 ตามความคิดและประสบการณ์

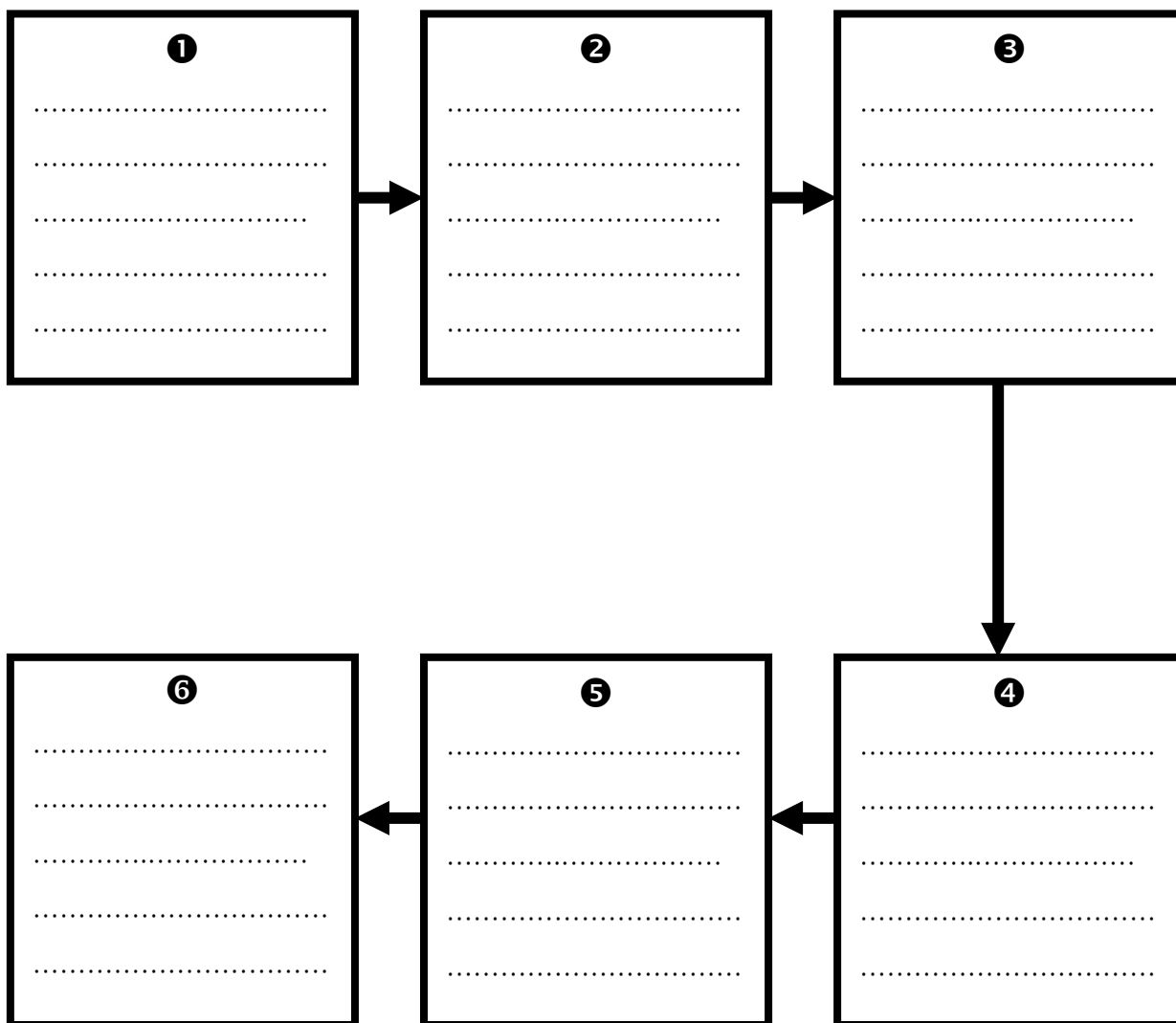
กิจกรรมที่ 11

การคิดแบบระเบิดจากข้างใน (ขั้นประยุกต์ใช้)

จุดประสงค์การเรียนรู้ วางแผนการดูแลอนุรักษ์

คำชี้แจง ให้ท่านวางแผนการดูแลหรืออนุรักษ์พันธุ์ไม้

ขั้นตอนดูแลและอนุรักษ์

ข่าว

น้ำท่วมหาดใหญ่

สถานการณ์น้ำท่วมในพื้นที่ จังหวัดสงขลา ยังคงขยายวงกว้างเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง ล่าสุด นายวิญญู ทองสกุล ผู้ว่าราชการจังหวัดสงขลา ได้ประกาศ 10 อำเภอในจังหวัดประสบภัยพิบัติ ขณะที่น้ำจากเขาคอหงส์เริ่มไหลเข้าท่วมในพื้นที่ตัวเมืองหาดใหญ่ จ.สงขลาแล้ว ส่งผลให้การจราจรติดขัดทั้งเมือง ประชาชนเร่งขนของขึ้นที่สูงหนีน้ำ

หลังจากฝนตกติดต่อกันอย่างหนัก ทำให้ขณะนี้พื้นที่ระบายน้ำประสบภาวะน้ำท่วมฉับพลัน โดยระดับน้ำเพิ่มสูงประมาณ 1 เมตร ส่งผลให้ประชาชนและราษฎรจำนวน 200 ครัวเรือนได้รับความเดือดร้อนอย่างหนัก อย่างไรก็ตาม คาดว่าตลอดทั้งวันนี้ระดับน้ำจะเพิ่มสูงถึง 2 เมตร เนื่องจากฝนยังคงตกหนักโดยไม่มีทีท่าจะหยุด โดยเจ้าหน้าที่ได้ระดมกำลังเข้าช่วยเหลืออย่างเร่งด่วนแล้ว แต่อุปสรรคคือบางจุดน้ำทะลักท่วมอย่างรวดเร็ว จึงไม่สามารถเข้าไปในบางชุมชนได้

ขณะที่ชาวบ้าน อ.สะเดา จ.สงขลา เปิดเผยว่า ฝนตกติดต่อกันมาตั้งแต่วันศุกร์จนถึงขณะนี้ยังไม่หยุดทำให้เกิดน้ำท่วมฉับพลัน ล่าสุดบางพื้นที่ใน อ.สะเดา มีน้ำสูงกว่า 3 เมตร ทำให้ทางการตัดไฟแล้วแต่ยังใช้โทรศัพท์ได้ อย่างไรก็ตาม ยังมีชาวบ้านอีกมากที่ออกมาจากบ้านไม่ได้ เพราะไม่คิดว่าน้ำจะท่วมเร็วขนาดนี้

นอกจากนี้ สถานการณ์น้ำท่วมในสงขลายังทำให้มีสถานศึกษาในจังหวัดอีกกว่า 113 แห่ง ต้องประกาศหยุดการเรียนการสอนชั่วคราวอย่างน้อย 3 วันเพื่อติดตามสถานการณ์ เนื่องจากน้ำท่วมเส้นทางขณะที่บรรยากาศการเปิดเทอมวันแรกในบางโรงเรียนยังคงค่อนข้างวุ่นวาย เนื่องจากมีบางโรงเรียนที่น้ำยังไม่ท่วม แต่เส้นทางเข้า-ออกไม่สามารถสัญจรได้ ทำให้โรงเรียนต้องประกาศให้ผู้ปกครองมารับนักเรียนกลับบ้านในช่วงบ่ายเพื่อความปลอดภัย

ในส่วนเทศบาลนครหาดใหญ่มีรายงานว่า น้ำได้ไหลทะลักเข้าท่วมโรงพยาบาลสมเด็จพระบรมราชินีนาถ อำเภอนาทวี จ.สงขลา หลังจากฝนตกหนักติดต่อกัน 2 วัน ล่าสุดระดับน้ำสูงถึง 1.5 เมตร ทางโรงพยาบาลจึงได้อพยพคนไข้ 74 คน ออกจากตึกผู้ป่วย เพื่อส่งต่อไปยังโรงพยาบาลใกล้เคียง โดยเฉพาะผู้ป่วยหนักจำนวน 6 ราย ได้ถูกส่งต่อไปยังโรงพยาบาลหาดใหญ่อย่างเร่งด่วน ส่วนที่เหลือกระจายไปตามโรงพยาบาลต่าง ๆ เช่น โรงพยาบาลจะนะ ในจำนวนนี้มีทั้งหญิงแรกคลอด รวมทั้งเด็กทารก และญาติของผู้ป่วย ซึ่งการลำเลียงผู้ป่วยค่อนข้างลำบาก เนื่องจากต้องใช้รถอีเอ็มซีของทหารเพียงอย่างเดียว ที่จะสามารถเข้าไปภายในโรงพยาบาลได้ เนื่องจากพื้นที่ถนนหน้าโรงพยาบาลและบริเวณโดยรอบ มีน้ำท่วมสูง และเพิ่มระดับขึ้นอย่างต่อเนื่อง

ส่วนสภาพภายในโรงพยาบาลขณะนี้เริ่มมีน้ำไหลเข้าท่วมตึกผู้ป่วย ความสูงประมาณ 50 เซนติเมตร รวมทั้งบ้านพักของแพทย์และพยาบาล กำลังทหารเร่งนำกระสอบทรายมาสร้างเป็นแนวกั้นน้ำบริเวณถนนปากทางเข้าโรงพยาบาล ซึ่งมีน้ำทะลักค่อนข้างรุนแรง

นอกจากนี้ทางโรงพยาบาลจะเปิดให้บริการเฉพาะผู้ป่วยฉุกเฉินเท่านั้น เนื่องจากการเดินทางเข้าโรงพยาบาลต้องใช้รถบรรทุก 6 ล้อวิ่งเข้า-ออกเท่านั้น

ทั้งนี้ สำหรับจุดเสี่ยงในเขตเทศบาลนครหาดใหญ่ อาทิ หลังวัดหาดใหญ่ใน ซึ่งเป็นรอยต่อระหว่างเทศบาลเมืองควนลัง กับเทศบาลนครหาดใหญ่ ส่วนบริเวณเทศบาลเมืองคอหงส์ ฝั่งตะวันออกของหาดใหญ่ ขณะนี้หลายพื้นที่ท่วมแล้ว แต่ระดับน้ำยังไม่สูงมากนัก ทั้งนี้หากมีเหตุฉุกเฉินจริง ๆ ก็เตรียมการอพยพไว้แล้ว โดยได้ประสานงานพื้นที่ เช่น บริเวณภายในมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ (มอ.หาดใหญ่) และบริเวณสำนักงานเร่งรัดพัฒนาชนบทเดิม(รพช.) บริเวณเส้นทางไปสนามบินหาดใหญ่นอกจากนี้ได้มีการประสานงานกับเอกชนในการใช้ พื้นที่ตึกสูง เพื่อใช้อพยพคนและรถ ขึ้นที่สูงแล้วเช่นกัน

อย่างไรก็ตาม ล่าสุดมีรายงานว่า ทางหาดใหญ่ได้เปลี่ยนจากธงเหลืองเฝ้าระวังสถานการณ์ เป็นธงสีแดงแล้ว ซึ่งหมายความว่า น้ำจะท่วมได้ภายใน 3-60 ชั่วโมง โดยสั่งอพยพประชาชนทันที เนื่องจากคาดว่า ในคืนนี้คืนกั้นน้ำจะรับน้ำไม่ไหวและทะลักท่วมเมือง

กิจกรรมที่ 13

การคิดแบบระเบิดจากข้างใน(ขั้นรับรู้)

จุดประสงค์การเรียนรู้ รวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับเรื่องราวที่สำคัญจากการอ่าน ฟัง สังกัดได้
คำชี้แจง ให้ท่านอ่าน ฟัง สังกัด เรื่องราวแล้วเขียนข้อมูลที่รับรู้ให้มากที่สุด

เรื่องราว ข้อมูล ธาระข่าว

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

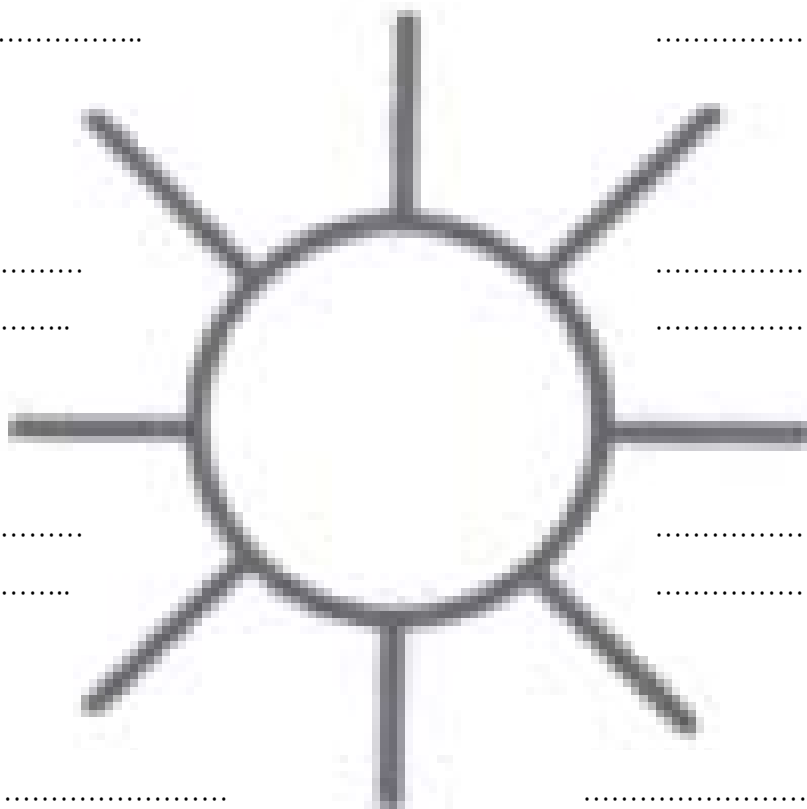
.....

.....

.....

.....

.....

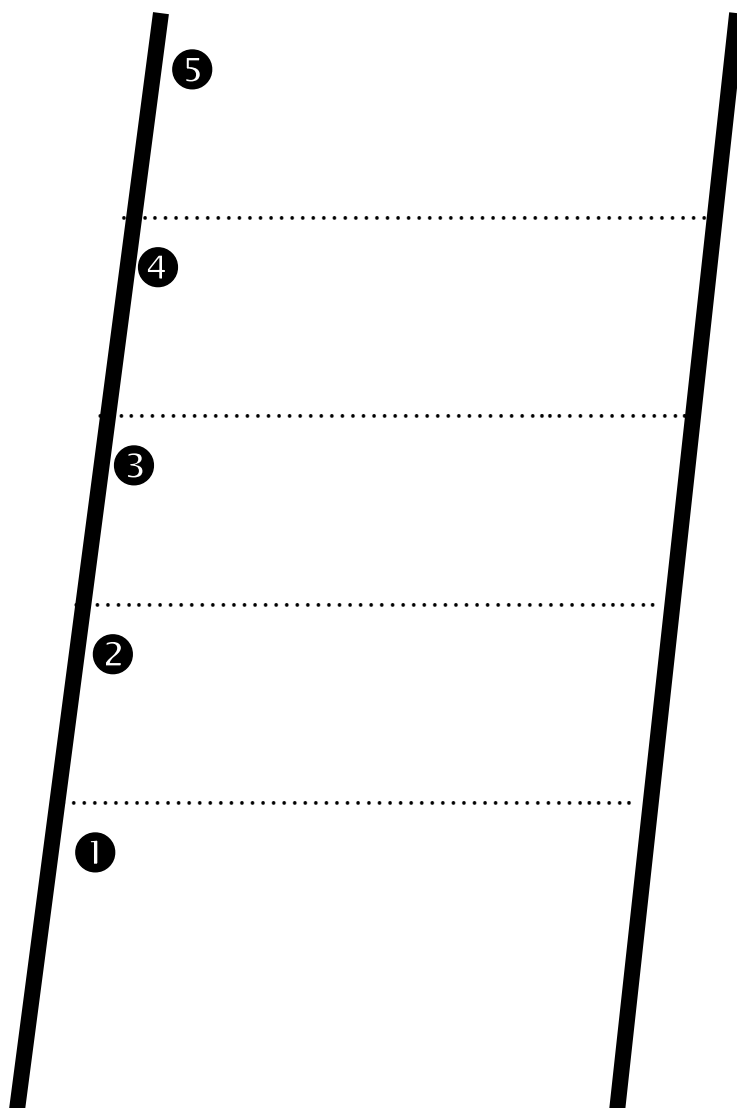
กิจกรรมที่ 14

การคิดแบบระเบิดจากข้างใน (ขั้นเชื่อมโยง)

จุดประสงค์การเรียนรู้ ลำดับเรื่องราวของเหตุการณ์ได้

คำชี้แจง ให้ท่านลำดับเรื่องของเหตุการณ์ตั้งแต่ต้นจนจบ

ลำดับเรื่องราวที่เกิดขึ้น

กิจกรรมที่ 15

การคิดแบบระเบิดจากข้างใน (ขั้นเชื่อมโยง)

จุดประสงค์การเรียนรู้ ระบุปัญหาและสาเหตุของปัญหาได้

คำชี้แจง ให้ท่านระบุปัญหาและสาเหตุเกี่ยวกับของเรื่องราวที่ได้อ่านไป

ปัญหา เรื่อง.....

ด้าน.....

ด้าน.....

ด้าน.....

ด้าน.....

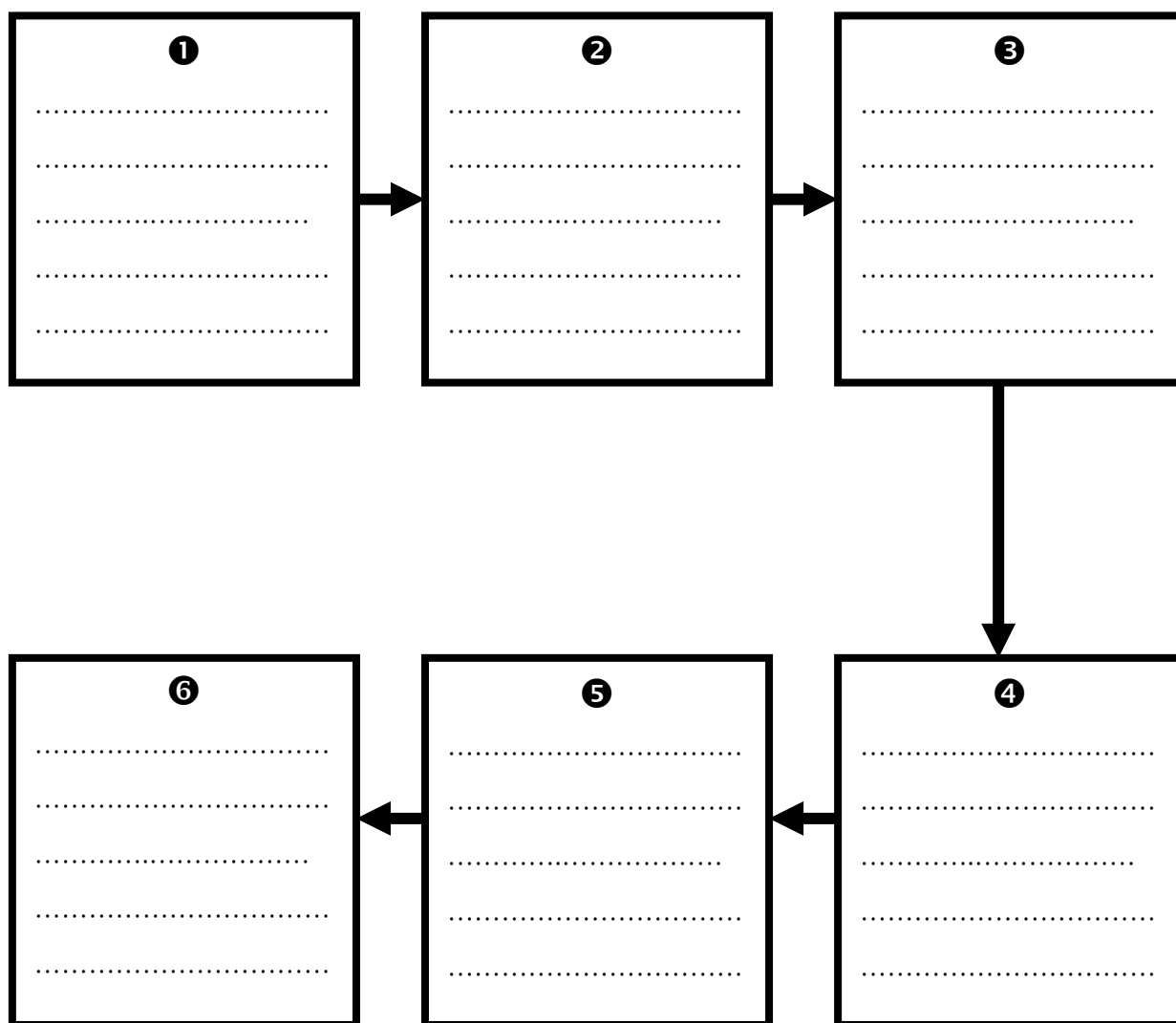
กิจกรรมที่ 16

การคิดแบบระเบิดจากข้างใน (ขั้นเชื่อมโยง)

จุดประสงค์การเรียนรู้ วางแผนการดูแล อนุรักษ์หรือแก้ไขได้

คำชี้แจง ให้ท่านวางแผนการดูแลหรืออนุรักษ์พันธุ์

ขั้นตอนดูแลและอนุรักษ์

อมตนิทานเรื่อง ลูกวัวสามตัว

คณะผู้เรียบเรียง นายกี กীরติวิทโยสาร ขุนสรรคเวทย์ ขุนศึกษากิจพิสิทธิ์

ตาเจียมชวานา มีลูกวัวอยู่สามตัว ตัวแรกชื่อเผือก เพราะสีของมันเหมือนสีหม้อใหม่ ตัวที่สองชื่อทองแดง เพราะสีของมันเหมือนสีน้ำตาลปึก แต่เจ้าของเรียกมันสั้นๆว่า แดง ตัวที่สามชื่อแต้ม เพราะมันมีสีต่างเป็นแต้มๆ

ตามเจียมทำคอกให้มันอยู่ที่ข้างโรงนา และให้เด็กชายจวนลูกชายคนเล็กอายุเก้าขวบเป็นผู้ดูแลทุกเช้าทุกเย็น

จวนเอาข้าวเปลือกใส่รางไว้ให้ตัวละราง แต่วัวทั้งสามกำลังคะนอง ไม่ชอบกินข้าวเปลือกในรางของตัว ชอบแย่งกินในรางของอีกตัว เป็นดังนี้เรื่อยๆ จนบางครั้งเด็กชายจวนต้องเอาไม้ตีไล่ให้ไปกินที่รางของมันเอง

เวลากินข้าวเปลือก เจ้าเผือกเอาเปรียบเพื่อนที่สุด พอเด็กชายจวนเอาข้าวเปลือกมาใส่รางของมัน มันจะไม่แตะต้องข้าวในรางของมันก่อน มันจะไปแย่งกินที่รางของแดงหรือแต้มเสมอๆ เวลาที่วัวทั้งสองตัวนั้นไม่ระวัง แต่ถ้าตัวหนึ่งตัวใดไปแย่งกินข้าวในรางของมันบ้าง มันจะรีบหันไปที่รางของมันทันที เบียดตัวที่มาแย่งออกไปให้พ้น แล้วรีบกินข้าวเปลือกของมันให้หมดคราง เมื่อวัวทั้งสามกินข้าวเปลือกแล้ว เด็กชายจวนก็ต้อนไปทุ่งนาใกล้ๆ คอกนั้น มันเล่นกันวันยังค่ำ วิ่งไล่กันรอบๆทุ่ง มันชอบทุ่งหญ้าที่เขียวสด มันเล่นเพลินจนไม่อยากเข้าคอก ครั้นพอพลบค่ำลง จวนต้องไปต้อนมันเข้าคอก มันก็อึดเอื้อนไม่ยอมกลับง่ายๆ เป็นดังนี้ทุกๆวัน เจ้าแต้มชอบเล่นเกเรที่สุด เมื่อเห็นเด็กชายจวนถือไม้อันใหญ่เดินมาจะเปิดประตูคอก มันก็รู้ทันทีว่าถึงเวลาที่จะต้องเข้าคอกแล้ว แต่มันยังไม่อยาก มันจึงวิ่งตรงไปหาเจ้าเผือกและเจ้าแดงที่อยู่ปลายนาทางโน้น

วัวทั้งสามตัวยังไม่อยากเข้าคอก ต่างออกวิ่งหนีไปรอบๆทุ่งนา เด็กชายจวนโกรธมากวิ่งไล่ตีมันจนเหนื่อย มันจึงยอมเข้าคอก

วันหนึ่งเจ้าแดงหายไป เด็กชายจวนออกตามหาที่หนอง หล่ม โคลน คับนาทุกแห่ง แต่ไม่พบเจ้าแดง จนพลบค่ำ เขาคิดว่าคงถูกใครขโมยไป

เขาออกตามหาอีกจนพบเจ้าแดงที่กองฟาง ทุกคนดีใจมากที่แดงกลับมา ลูกวัวทั้งสามต่างๆสัญญาว่าจะไม่ไปวิ่งเล่นไกลๆ อีกต่อไป

กิจกรรมที่ 18

การคิดแบบระเบิดจากข้างใน(ขั้นรับรู้)

จุดประสงค์การเรียนรู้ รวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับเรื่องราวที่สำคัญจากการอ่าน ฟัง สังกัดได้
คำชี้แจง ให้ท่านอ่าน ฟัง สังกัด เรื่องราวแล้วเขียนข้อมูลที่รับรู้ให้มากที่สุด

เรื่องราว ข้อมูล สาระจากนิทาน

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

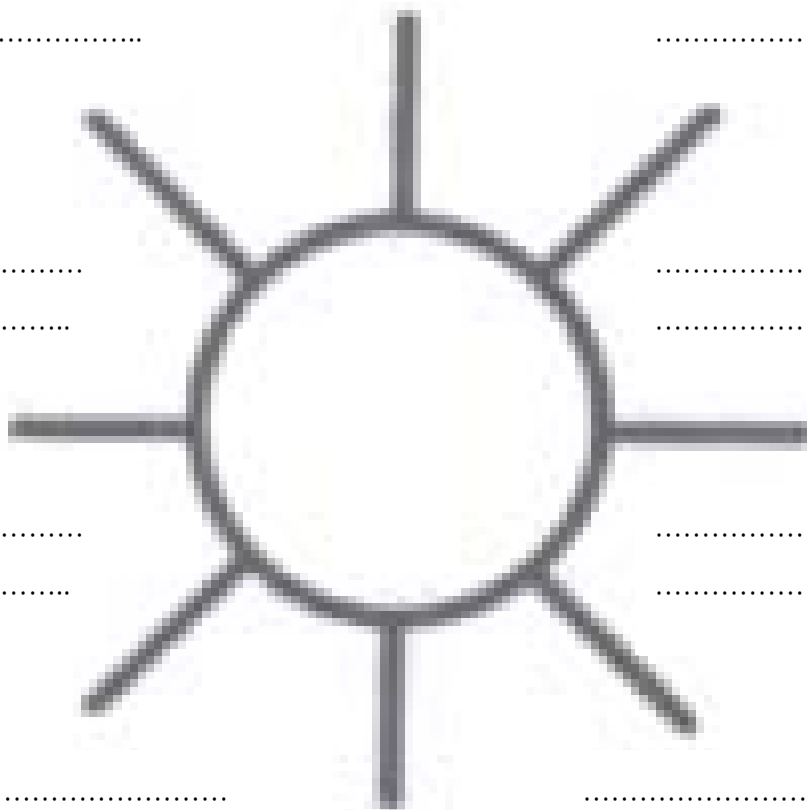
.....

.....

.....

.....

.....

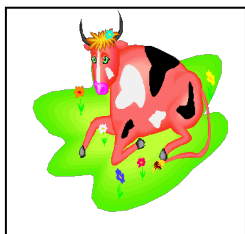

กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย

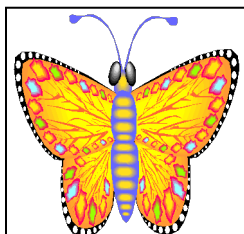
กิจกรรมที่ 19

การคิดแบบระเบิดจากข้างใน(ขั้นรับรู้)

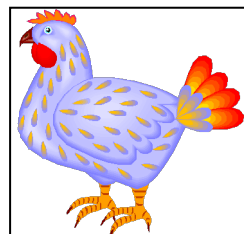
จุดประสงค์ : อ่านคำจากภาพได้

วัวสีแดง

ผีเสื้อ

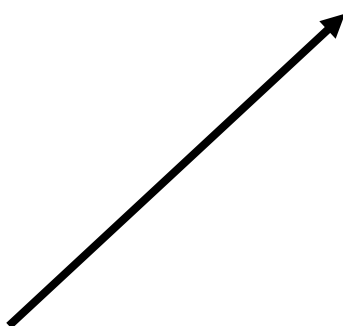
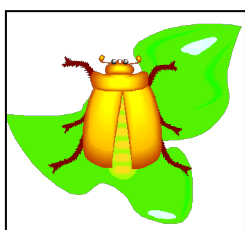
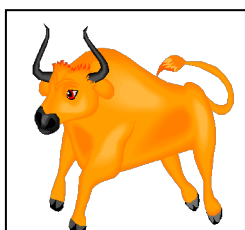

แม่ไก่

กิจกรรมที่ 20

การคิดแบบระเบิดจากข้างใน(ขั้นรับรู้)

จุดประสงค์ : จับคู่ภาพกับคำศัพท์ได้

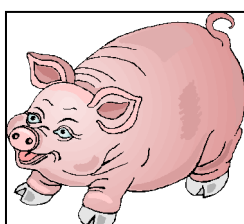
แมลง

วัวสีแดง

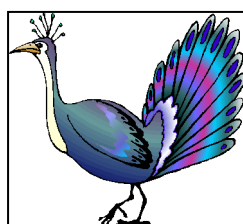
กิจกรรมที่ 21

การคิดแบบระเบิดจากข้างใน(เชื่อมโยง)

จุดประสงค์ : เขียนคำให้มีความหมายตรงกับภาพได้

.....

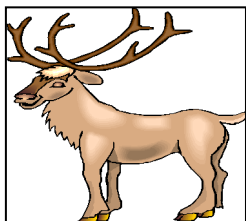

.....

กิจกรรมที่ 22

การคิดแบบระเบิดจากข้างใน(เชื่อมโยง)

จุดประสงค์ : เขียนคำจากภาพและกระจายคำได้

พยัญชนะ	สระ	วรรณยุกต์	ตัวสะกด
ก	า	-	ง

กิจกรรมที่ 23

การคิดแบบระเบิดจากข้างใน (เชื่อมโยง)

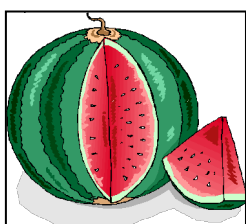
จุดประสงค์ : แยกส่วนประกอบของคำได้

คำ	พยัญชนะ	สระ	วรรณยุกต์	ตัวสะกด
แข็ง				
แรง				

กิจกรรมที่ 24

การคิดแบบระเบิดจากข้างใน(เชื่อมโยง)

จุดประสงค์ : เรียงตัวอักษรให้เป็นคำได้ถูกต้อง

ม	โ	ง	ต	แ-
---	---	---	---	----	-------

กิจกรรมที่ 25

การคิดแบบระเบิดจากข้างใน(เชื่อมโยง)

จุดประสงค์ : เขียนคำที่มีตัวสะกดในมาตราแม่กงได้

แรง
-----	-------	-------	-------

กิจกรรมที่ 26

การคิดแบบระเบิดจากข้างใน(เชื่อมโยง)

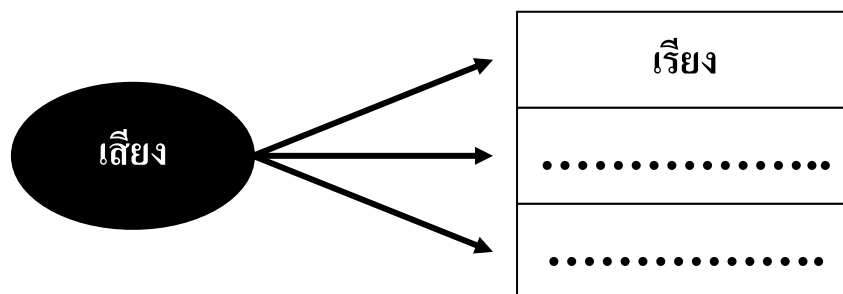
จุดประสงค์ : สร้างคำใหม่จากคำศัพท์ที่กำหนดให้ได้

ฝั่ง	น้ำฝั่ง
มั่งคุด

กิจกรรมที่ 27

การคิดแบบระเบิดจากข้างใน(เชื่อมโยง)

จุดประสงค์ : เขียนคำใหม่ที่มีสระและตัวสะกดเหมือนคำที่กำหนดได้

กิจกรรมที่ 28

การคิดแบบระเบิดจากข้างใน(เชื่อมโยง)

จุดประสงค์ : แต่งประโยคจากคำที่กำหนดได้

กางเกง	แม่ซื้อกางเกงขายาวให้น้อง
ลำคลอง

กิจกรรมที่ 29

การคิดแบบระเบิดจากข้างใน(เชื่อมโยง)

จุดประสงค์ : เขียนบรรยายภาพและตั้งชื่อภาพได้

.....
.....
.....
.....
.....
.....

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา

วิชาภูมิศาสตร์

จุดเน้น ต้องการให้เด็กเรียนรู้วิธีการทำความเข้าใจโลก ทั้งกายภาพ ชีวภาพ วัฒนธรรม

หัวใจ : ทำเรื่องไกลตัวให้เป็นเรื่องใกล้ตัว น่าสนใจ

เน้นการสังเกต รับรู้ การมีอยู่ จดจำข้อมูล ความสัมพันธ์

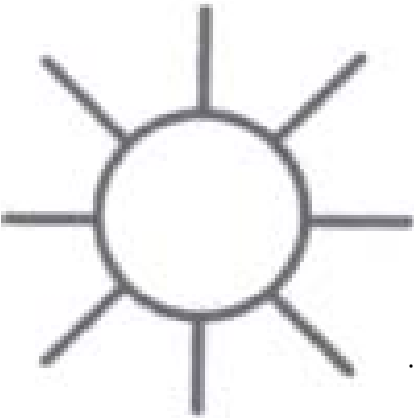
กิจกรรมที่ 30

การคิดแบบระเบิดจากข้างใน (ขั้นรับรู้)

จุดประสงค์ : บอกเรื่องราวเกี่ยวกับตนเองในลักษณะต่างๆได้

กิจกรรม ให้นักเรียนสังเกต สิ่งต่างๆที่มีในธรรมชาติ สิ่งแวดล้อม ความเปลี่ยนแปลง ความสัมพันธ์ อิทธิพลผ่านประสาทสัมผัสต่างๆ

เรื่องราว ข้อมูล

.....	
.....	
.....	
.....	
.....	
.....	
.....	
.....	
.....	
.....	

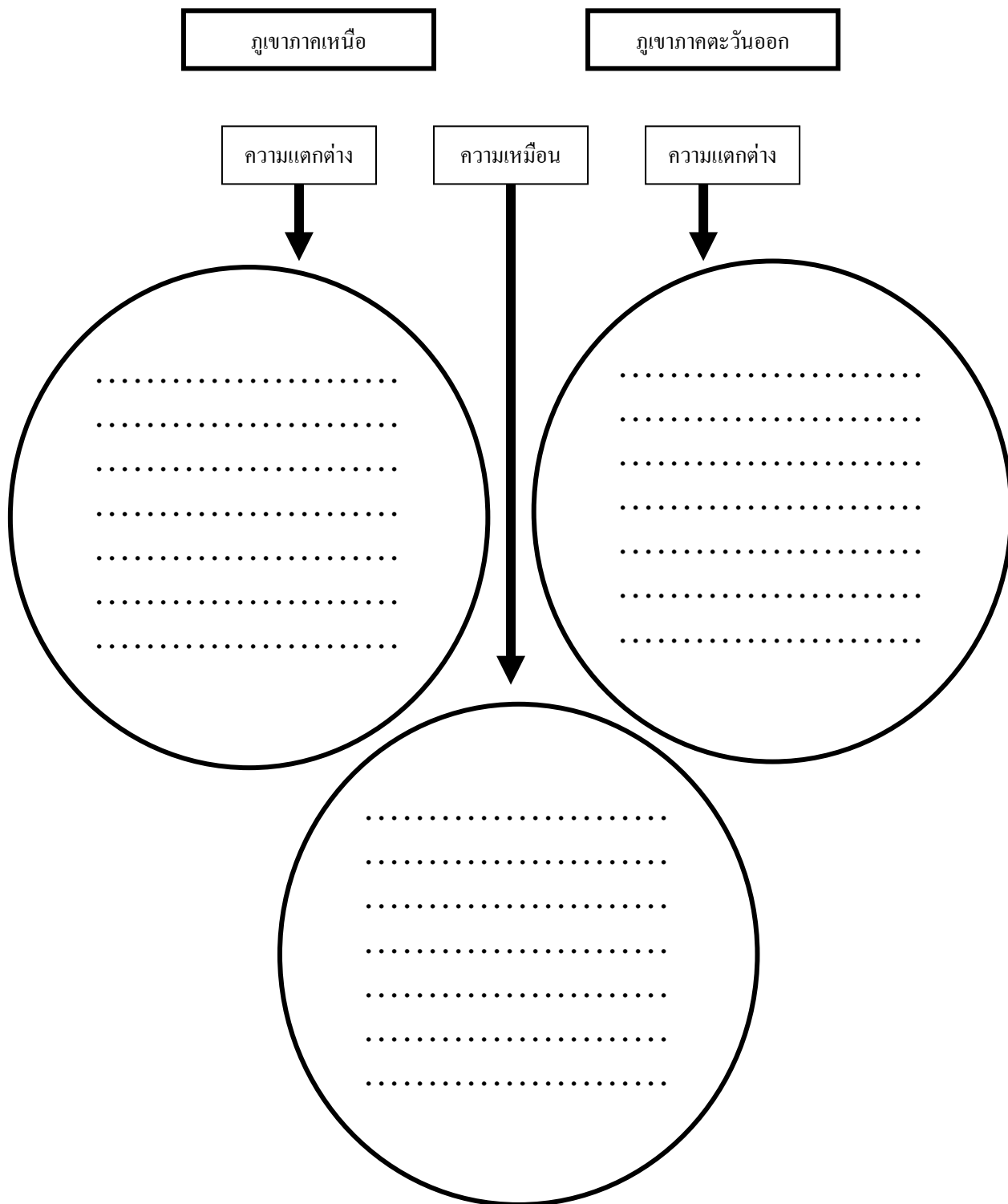
กิจกรรมที่ 31

การคิดแบบระเบิดจากข้างใน (ขั้นเชื่อมโยง)

จุดประสงค์ : วิเคราะห์ เปรียบเทียบ ให้เหตุผลเกี่ยวกับความสัมพันธ์ในลักษณะต่างๆได้

กิจกรรม ให้นักเรียนวิเคราะห์ความสัมพันธ์ สิ่งต่างๆที่มีในธรรมชาติ สิ่งแวดล้อม ความเปลี่ยนแปลง ความสัมพันธ์ อิทธิพลผ่านประสาทสัมผัสต่างๆ

สังเกตแล้วเปรียบเทียบ

หรือประเด็นอื่นๆ เช่น

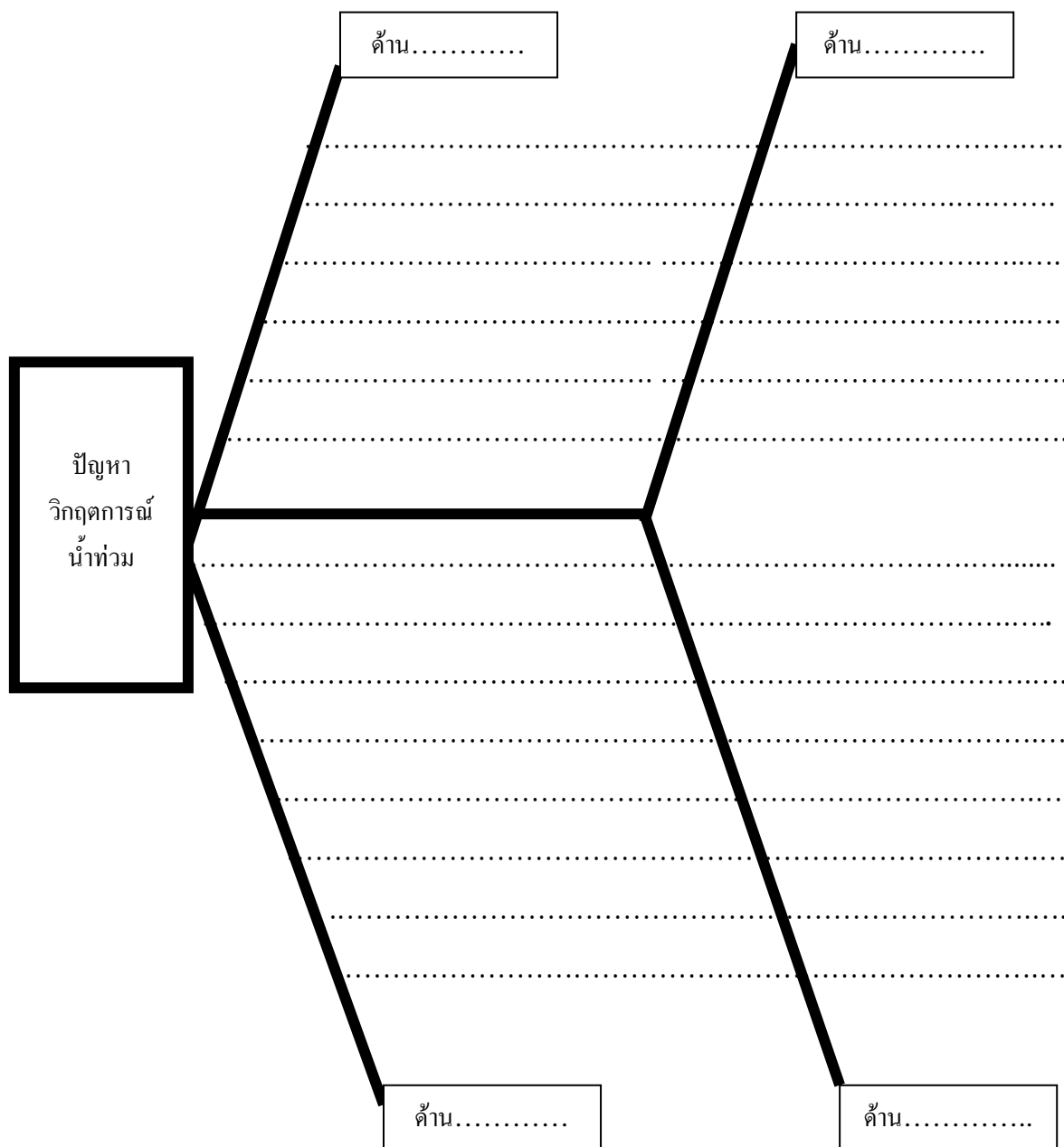
- ความเปลี่ยนแปลงของปริมาณน้ำ
- อิทธิพลของลมมรสุมที่มีต่อปริมาณฝนในประเทศไทยในแต่ละฤดู

กิจกรรมที่ 32

การคิดแบบระเบิดจากข้างใน (ขั้นประยุกต์ใช้)

จุดประสงค์ : ใช้ทักษะทางภูมิศาสตร์เพื่อสำรวจปัญหาต่างๆในพื้นที่ได้

กิจกรรม ให้นักเรียนวางแผนการสำรวจสภาพปัญหา ความสัมพันธ์ สิ่งต่างๆที่มีในธรรมชาติ สิ่งแวดล้อม
ความเปลี่ยนแปลง ความสัมพันธ์ อิทธิพลผ่านประสาทสัมผัสต่างๆ

หรือประเด็นอื่นๆ เช่น กระบวนการทางกายภาพที่เกิดจากการกระทำของมนุษย์ ฯลฯ

วิชาประวัติศาสตร์

จุดเน้น ต้องการให้เด็กรู้จักกระบวนการ หรือวิธีการศึกษาอดีต

ตอบคำถามเกี่ยวกับข้อสงสัยในอดีต

ให้รับรู้การมีอยู่ การเกิดขึ้นของสิ่งต่างๆ ในท้องถิ่น ในบ้านเมือง

เน้นสืบทอดความดีงามพัฒนาให้เป็นพลวัต

เน้นให้รู้รากเหง้าของตนเอง ท้องถิ่น ประเทศ เพื่อก้าวไปข้างหน้าอย่างมั่นใจ

กิจกรรมที่ 33

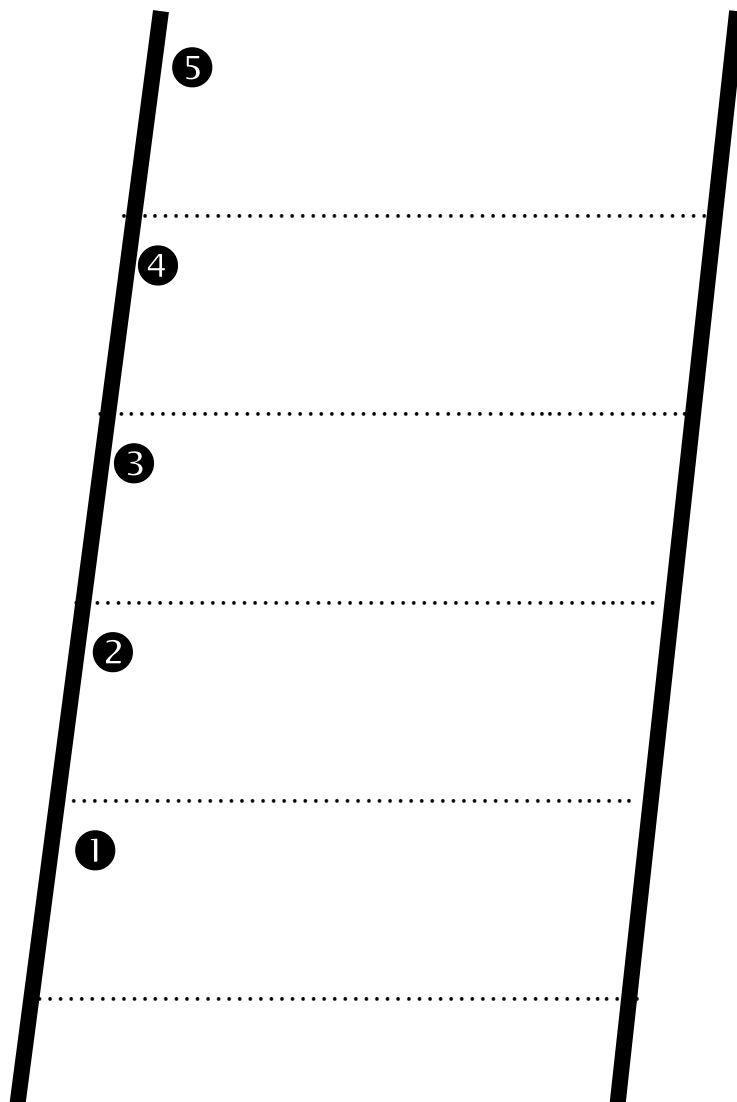
การคิดแบบระเบิดจากข้างใน (ขั้นรับรู้)

จุดประสงค์: ทำความรู้จักสิ่งต่างๆ ทั้งในลักษณะการสำรวจสถานที่ เหตุการณ์ ปรากฏการณ์ได้

อธิบายความเปลี่ยนแปลง ความสัมพันธ์ อิทธิพล มิติเวลา มิติสถานที่ ทิศทาง ระยะ ความเชื่อมโยง

กิจกรรม ให้นักเรียนสังเกตเหตุการณ์ที่ชาวซึ่งใจ กินใจ น่าประทับใจ แปลกใหม่

ลำดับเรื่องราว

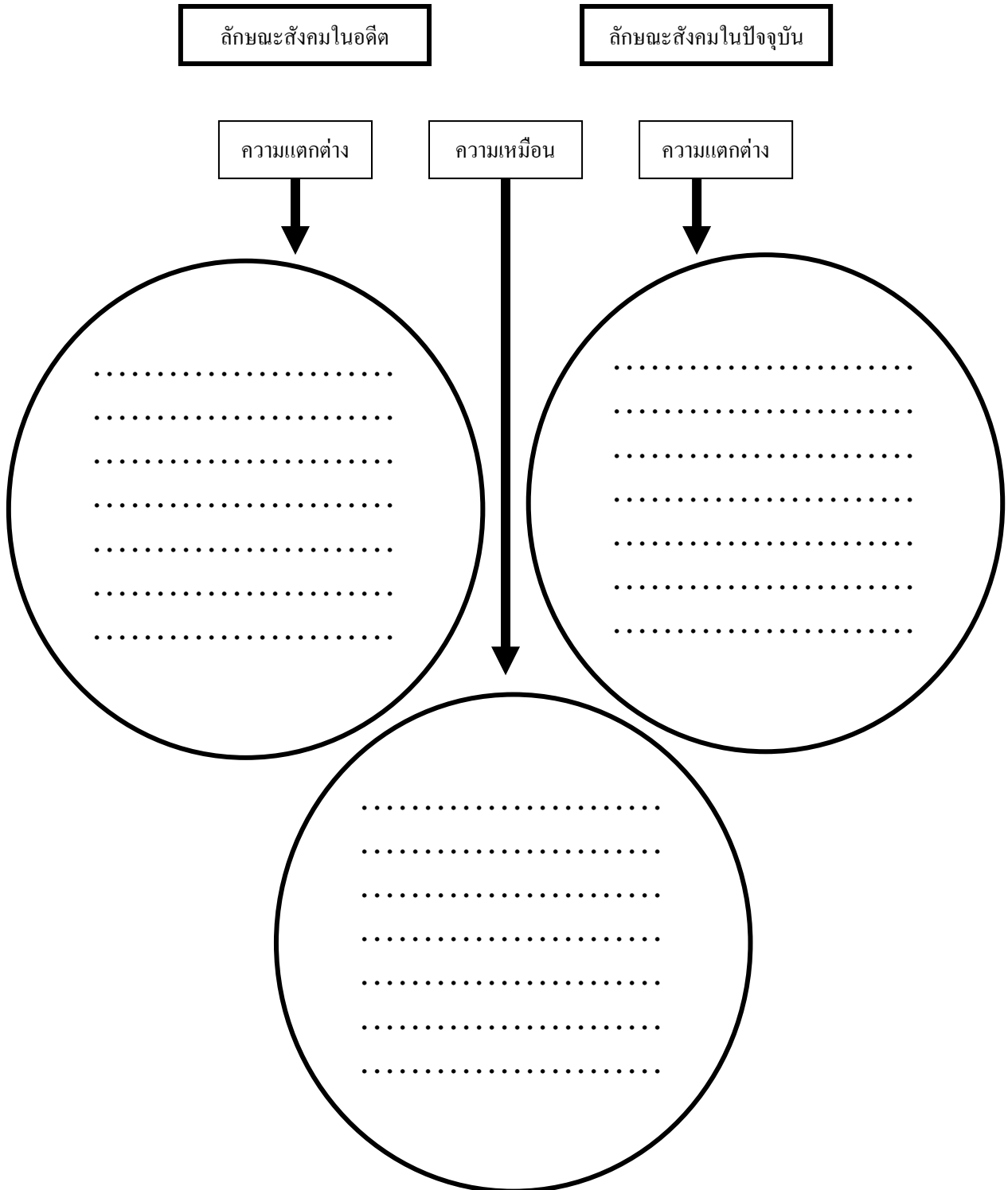

กิจกรรมที่ 34

การคิดแบบระเบิดจากข้างใน (ขั้นเชื่อมโยง)

จุดประสงค์ : เพื่อให้พินิจพิเคราะห์ ใคร่ครวญ เรียนรู้เรื่องราวในอดีต ให้เห็นพลวัตของการเปลี่ยนแปลงตามลำดับเวลา เน้นรู้จักกระบวนการ วิธีการศึกษาอดีต

จำแนกลักษณะที่เกิดขึ้นในชีวิตปัจจุบันกับอดีต

เพลงที่ 1

เพลง อุทยานดอกไม้

ศิลปิน อรวี สัจจานนท์

เนื้อเพลง

ชมพกา จำปา จำปี กุหลาบ ราตรี พะยอม อังกาบ ทั้งกรรณิการ์
 ลำดวน นมแมว ช่อนกลั่น ยี่โถ ชงโค มณฑา สายหยุด เฟื่องฟ้า ชบา และสร้อยทอง...
 บานบุรี ยี่สุ่น ขจร ประดู่ พุดซ้อน พลับพลึง หงอนไก่ พิภุลครปอง...
 งามทานตะวัน รักเร่ กาหลง ประยงค์ พวงทอง บานชื่นสุขสอง พุทธรักษาสะอาดแซม...
 พิศ พวงชมพู กระดังงาเลื้อยเคียงคู่ ดุจดสวยแจ่ม
 รสสุคนธ์ บุญนาค นางแย้ม สารภีที่ถูใจ
 งามอุบลปน จันทร์กะพ้อ ผีเสื้อแตกกอ พร้อมเล็บมีอนาง พุดตาม กล้วยไม้
 ดาวเรือง อัญชัน ยี่หุบ มะลิวัลย์เลวิไล ชูช่อไสว เร้าใจในอุทยาน....

เพลงที่ 2

เพลง เธอมาจากไหน

ศิลปิน กุ้ง กิตติคุณ

เธอมาจากไหน เธอจะเป็นใคร ฉันไม่เคยคิด
 รู้แต่บัดนี้ เธอมาสถิตมาอยู่ใกล้ชิด ในดวงใจฉัน
 เธอมาจากไหน จากดินฝันใด หรือจากสวรรค์
 ฉันก็จะรัก รักเธอเช่นกัน ไม่เคยจะหวั่นแม้คำนิทา
 คนเดียวเท่านั้นในชีวิต คนเดียวสนิทแนบอูรา
 คนเดียวที่ฉันบูชา ยอดปรารถนา คนเดียวในโลก
 เธอมาจากไหน เธอจะเป็นใคร ฉันถือเป็นโชค
 แม้รักเธอแล้ว ฉันต้องเสร์้าโชค เป็นคนโชคร้ายในโลกรักยอม

เพลงที่ 3

เพลง หลังภาพ

ศิลปิน กุ้ง กิตติคุณ

เบื้องหลังภาพนี้ มีลายเซ็นว่า จะมอบรัก มอบชีวา จะรักษาหัวใจที่ให้
 จะมอบใจรัก แรกรักเดียว รักเดียวจริงใจ สาบานไว้ให้ จะรักไม่รู้เสื่อมคลาย
 ภาพนี้ให้ไว้แทนด้วยยามห่าง ภาพรอยยิ้มไม่จืดจาง เฝ้าเพ่งพิศ ไม่คิดเหนงหน่าย
 แอบอิง พิงหมอน ทอดถอนใจ โพลกัย เดียวดาย คิดเกรงเขาหน่าย กลับกลายเป็นอื่นไป
 คร่ำครวญ อารมณ์ ซบหมอน ชมซาน หากภาพนี้มีวิญญูณ จะรู้ฉันรักเธออย่างไร
 เฝ้าคอย รู้ว่าเธออยู่ห่างไกล ทุกวันส่งใจ ฝึฝืน ไม่สร้าง
 ภาพรัก ภาพนี้ ทุกวันอยู่ใกล้ เฝ้าเพ่งพิศ แนบดวงใจ อยู่ที่ไหน ไม่เคยได้ห่าง
 เฝ้าเซซมซิด ครุ่นคิดไม่มีวันจาง คิดถึงฉันบ้างหรือเปล่าดวงใจ....

กิจกรรมฝึกคิดจากบทเพลง

1. สาระสำคัญคืออะไร.....
2. ตั้งชื่อเพลงใหม่.....
3. เขียนบทสนทนาชายกับหญิงจากเนื้อเพลง 2 ประโยคสั้นๆ
 1. ชาย.....
 1. หญิง.....
 2. ชาย.....
 2. หญิง.....

ประวัติวิทยากร

นายกรรชิต มนูญผล

ตำแหน่ง ศึกษานิเทศก์เชี่ยวชาญ (คศ.4)

กลุ่มนิเทศติดตามและประเมินผลการจัดการศึกษา

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครศรีธรรมราช เขต 1

★ การศึกษา

ปริญญาตรี การศึกษามัธยมศึกษา วิชาเอกสังคมศึกษา

ปริญญาโท ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต หลักสูตรและการสอน

081-7880331

kanchit_mn@hotmail.com

★ ผลงานดีเด่นด้านการเขียน

📍 พ.ศ.2538 : ได้รับพระราชทานรางวัลจากสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี

ในการประกวดหนังสือสารคดีดีเด่นสำหรับเด็ก

📍 พ.ศ.2539 : ได้รับพระราชทานรางวัลจากสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี

ในการประกวดหนังสือการ์ตูนดีเด่นสำหรับเด็ก

📍 พ.ศ.2540 : ได้รับรางวัลงานสื่อมวลชนดีเด่นเพื่อเยาวชนประจำปี 2539-2540 จาก สำนักงาน

คณะกรรมการส่งเสริมและประสานงานเยาวชนแห่งชาติ สำนักนายกรัฐมนตรี

📍 พ.ศ.2541 : ได้รับพระราชทานรางวัลจากสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี

ในการประกวดหนังสือบันเทิงคดีสำหรับเด็ก

📍 พ.ศ.2543 : ได้รับพระราชทานรางวัลจากสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี

ในการประกวดหนังสือการ์ตูนดีเด่นสำหรับเด็ก

★ ผลงานด้านการเขียนหนังสือ และเอกสารทางวิชาการที่เผยแพร่อยู่ทั่วประเทศกว่า 50 เรื่อง เช่น

- เรื่อง หลักสูตรหลุดโลก ตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง
- เรื่อง การออกแบบการเรียนรู้แบบบูรณาการ
- เรื่อง การจัดทำเอกสารประกอบการสอนเพื่อพัฒนาการคิด
- เรื่อง การสร้างสรรค์หนังสือสำหรับเด็ก
- เรื่อง คู่มือเสริมสร้างนิสัยรักการอ่านแบบยั่งยืน
- เรื่อง กลยุทธ์การพัฒนากระบวนการคิดสู่หนังสือเล่มเล็ก
- เรื่อง คู่มือปลูกจิตสำนึกแบบระเบิดจากข้างใน
- เรื่อง การจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา แบบครูมืออาชีพ
- เรื่อง สุดยอดหน่วยการเรียนรู้แบบอิงมาตรฐาน
- เรื่อง 108 แม่ไม้ครูมืออาชีพ
- เรื่อง สนุกกับนิสัยรักการอ่าน